

W22/08HE – Crynodeb o'r ymatebion i'r ymgynghoriad

Cawsom 11 o ymatebion i Gylchlythyr ymgynghori [W22/08HE](#), wyth o Sefydliadau Addysg Uwch a thri o Sefydliadau Addysg Bellach a gyllidir yn uniongyrchol. Mae'r rhestr o'r ymatebwyr i'w gweld ym mharagraff 10.

I drafod egwyddorion y cymorth cyflogadwyedd mewn mwy o fanylder, cynhaliodd CCAUC ddigwyddiad ymgynghori ar 6 Mai 2022, yr oedd cynrychiolwyr o'r saith Sefydliad Addysg Uwch Nghymru, y Brifysgol Agored yng Nghymru a dau goleg addysg bellach a gyllidir yn uniongyrchol yng Nghymru'n bresennol ynddo.

Ar y cyfan, roedd yr ymatebion yn croesawu'r cyllid y cynigir trefnu iddo fod ar gael ar gyfer diwedd y rhaglen a gyllidwyd o Gronfa Gymdeithasol Ewrop a'r gweithgarwch newydd. Roeddent i gyd yn gefnogol at ei gilydd i'r dull cyflawni a gynigir.

Caiff yr ymatebion i'r cwestiynau ymgynghori ar gymorth cyflogadwyedd wedi'i dargedu i fyfyrwyr eu crynhoi isod. Ceir manylion canlyniadau cwestiynau penodol a'r ymatebion iddynt yng nghylchlythyr W22/21HE.

1. Ydych chi'n cytuno â'r dull a gynigir?

- 1.1. Roedd yr holl ymatebwyr yn cytuno at ei gilydd â'r dull a gynigir ar gyfer cefnogi myfyrwyr o grwpiau heb gynrychiolaeth ddigonol mewn addysg uwch neu o gefndiroedd dan anfantais gymdeithasol sy'n wynebu rhwystrau ychwanegol i gyflawni deilliannau cadarnhaol ar ôl graddio. Nodwyd y byddai'r dull a gynigir yn hwyluso proses bontio esmwyth o'r rhaglen a gyllidwyd o Gronfa Gymdeithasol Ewrop i mewn i'r cyfnod newydd a'i fod yn galluogi ymgysylltu didor â myfyrwyr a rhanddeiliaid. Roedd ymatebwyr hefyd yn croesawu'r ffaith y byddai Cynlluniau Cyflawni strwythuredig yn ei gwneud yn bosibl rhoi anogaeth i gysoni gweithgarwch a deilliannau prosiectau â blaenoriaethau strategol sefydliad.
- 1.2. Roedd tri ymatebydd yn gwerthfawrogi'r hyblygrwydd cynyddol o ran y grwpiau o fyfyrwyr a fyddai'n gymwys i gael cymorth, e.e. dim cyfyngiad oedran, annibyniaeth i osod targedau a grwpiau â blaenoriaeth. Ar ben hynny, roedd y broses adrodd wedi'i symleiddio'n cael ei chroesawu gan ddau ymatebydd hefyd gan y bydd yn ei gwneud yn bosibl dyrannu mwy o adnoddau i gyflawni yn hytrach na gweinyddu.
- 1.3. Roedd cydweithio parhaus rhwng partneriaid cyflawni'n cael ei ystyried yn briodoledd cadarnhaol hefyd gan ddau ymatebydd. Byddai'r dull hwn yn sicrhau bod effaith colli darpariaeth a gyllidwyd o Gronfa Gymdeithasol Ewrop mor fach â phosibl i fyfyrwyr, atgyfeirwyr a chyflogwyr. Gyda chronfa ddata ganolog GO Wales (a oedd yn cael ei dal gan CCAUC ar y rhaglen a gyllidwyd o Gronfa Gymdeithasol Ewrop) yn cael ei cholli, nodwyd y bydd cydweithio parhaus yn hwyluso dull mwy cydgysylltiedig ar draws y darparwr o ran rhannu gwybodaeth a manylion cyswllt cyflogwyr.
- 1.4. Codwyd ychydig o bwytiau penodol, yn fwyaf nodedig mewn perthynas â'r dull a nodwyd yn y cylchlythyr ar gyfer darparu cyllid i SAB a gyllidir yn

uniongyrchol, er bod un ymatebydd wedi nodi ei fod yn falch o weld bod colegau ac AU mewn AB wedi cael eu cydnabod yn y cynigion. Mae canlyniadau'r pwyntiau penodol a restrir isod yng nghylchlythyr W22/21HE.

- Nododd un ymatebydd yr hoffai gael cadarnhad gan CCAUC y caniateir hyblygrwydd i sefydliadau ddiffinio 'profiad gwaith', ac iddynt benderfynu pa gyfranogwyr fyddai'n cael y budd gorau ohono.
- Gofynnodd un ymatebydd i ni egluro i ba raddau y gallai myfyrwyr rhyngwladol gael cymorth, gan bod y ffocws domestig ar y rhaglen a gyllidwyd o Gronfa Gymdeithasol Ewrop wedi profi'n gryn her.
- O ystyried yr heriau ychwanegol a wynebwr gan fyfyrwyr niwroamrywiol, argymhellodd un ymatebydd y dylid cyfeirio'n benodol at niwroamrywiaeth (e.e. Anhwylder ar y Sbectwm Awtistig, Dyslecsia, Anhwylder Diffyg Canolbwyntio a Gorfywogrwydd, Anhwylder Diffyg Canolbwyntio) o fewn y meini prawf cymhwystra. Roedd hyn yn cydnabod bod ar y myfyrwyr hyn angen cymorth cyflogadwyedd yn arbennig, ond nad yw'r cyflyrau wastad yn cael eu hystyried yn anabledd.
- Gofynnodd un ymatebydd am ystyried cyfeiriad penodol at gymorth ar gyfer prentisiaid a gweithgarwch prentisiaeth yn y dull hwn neu mewn dulliau yn y dyfodol.
- Ar nodyn llai cadarnhaol, byddai'n well gan un ymatebydd fod wedi gweld ffrâm amser hwy'n cael ei chadarnhau ar gyfer y dyraniad cyllid hwn. Byddai eglurhad cryfach o natur barhaus y cymorth hwn yn sicrhau cynaliadwyedd o ran dylunio'r broses gyflawni, yn enwedig o ran yr elfennau staffio.
- Roedd un ymateb yn nodi y dylid rhoi ystyriaeth bellach i'r methodolegau cyllido a chydweithredol mewn perthynas â myfyrwyr AU mewn AB, a allai o bosibl arwain at effaith anffafriol a chyllid annheg ar gyfer SAB a gyllidir yn uniongyrchol. Hefyd, dylai disgwyliadau CCAUC fod yn fwy tryloyw.

2. A yw'n briodol defnyddio nifer y myfyrwyr sy'n ystyried bod eu cyflogadwyedd wedi gwella o ganlyniad i'r cymorth fel dull o fesur llwyddiant?

- 2.1. Roedd y mwyafrif llethol o ymatebwyr yn cytuno ei bod hi'n briodol defnyddio'r dull hwn. Roedd un ymatebydd yn ystyried mai defnyddio Offer Asesu Cyflogadwyedd oedd un o'r ffyrdd gorau o fesur sgiliau cyflogadwyedd, yn debyg i'r dull a ddefnyddir yn y rhaglen gyfredol a gyllidwyd o Gronfa Gymdeithasol Ewrop, gan y bydd myfyrwyr yn cael profiadau gwahanol gyda'r ddarpariaeth sydd ar gael. Nodwyd fod dull o'r fath nid yn unig yn bwysig i ddangos deilliannau cadarnhaol ar gyfer gweithgarwch a gyflawnwyd, ond ei fod hefyd yn ffordd ddefnyddiol i fyfyrwr weld y pellter y mae wedi'i deithio.
- 2.2. Nododd un ymatebydd fod y dull hwn yn cael ei ystyried yn briodol, ar yr amod bod myfyrwyr yn deall cysyniadau cyflogadwyedd yn glir wrth ymuno â'r rhaglen, gan y dylent wedyn allu hunanasesu'n gywir a yw eu cyflogadwyedd wedi gwella erbyn iddynt adael.
- 2.3. Nododd un ymatebydd mai mesur meintiol yw hwn ac er mwyn darparu mesur mwy holistaidd a chywir o effaith, ei bod yn well i fesurau ansoddol gael eu

hategu gan fesurau meintiol gan y gallai ffactorau eraill, yn rhai cadarnhaol a negyddol, effeithio ar farn person ynglŷn â gwelliant.

Pa fesurau perfformiad eraill y gellid eu defnyddio i fesur effaith y cyllid?

2.4. Roedd mesurau perfformiad allweddol eraill a gynigiwyd yn cynnwys:

- Lefelau hyder cyn/ar ôl yr ymyriad, a fesurwyd trwy gwblhau Offeryn Asesu Cyflogadwyedd;
- Ymgysylltu â chyflogwyr trwy ystod o weithgareddau: sesiynau blas ar waith, cysgodi yn y gwaith, a / neu gyfleoedd Cwrdd â'r Gweithiwr Proffesiynol (cyfleoedd profiad gwaith rhithwir byr, lle mae myfyrwyr yn cwrdd â gweithiwr proffesiynol ac yn ei holi i gael gwybod mwy am lwybr gyrfa, rôl neu sector penodol heb yr angen i fynd i safle cyflogwr);
- Nifer y digwyddiadau a gweithgareddau sy'n gysylltiedig â chyflogadwyedd a gyflawnwyd. Gallai'r mesur hwn ddangos effaith annog myfyrwyr, a allai ei chael yn anodd mynychu digwyddiadau o'r fath a gynigir trwy ddarpariaeth brif ffrwd, o ymgysylltu â digwyddiadau sy'n helpu i feithrin dyheadau a hyder i gynnig cyfleoedd i gwrdd â darpar gyflogwyr hefyd;
- Cwblhau ymarferion myfyrion lle mae myfyrwyr yn ystyried eu datblygiad ac yn dangos tystiolaeth ohono;
- Camu ymlaen i leoliad / cyfle sy'n gysylltiedig â gwaith;
- Nifer y sesiynau mentora/arweiniad a fynychwyd gan fyfyrwyr, gan bod arweiniad a mentora'n gallu arfogi'r myfyrwyr hynny sydd bellaf i ffwrdd o'r farchnad lafur â sgiliau penderfynu a'u grymuso i gymryd y camau nesaf yn annibynnol;
- Nifer yr apwyntiadau un-i-un a ddarparwyd ar gyfer myfyrwyr unigryw;
- Nifer y cyfleoedd profiad gwaith a gyflawnwyd;
- Nifer y myfyrwyr a gafodd gynnig a/neu a sicrhodd gyflogaeth bellach yn dilyn y cymorth y maent wedi'i gael;
- Nifer y bwrsariaethau a roddwyd; gallai'r mesur hwn ddangos yr effaith y mae'r cyllid hwn yn ei chael ar y myfyrwyr hynny sydd fwyaf mewn angen, a gallai ddangos yr angen am bot wedi'i glustnodi ar gyfer y myfyrwyr hynny o gefndiroedd Ehangu Mynediad a grwpiau â blaenoriaeth a.y.b.;
- Niferoedd sydd wedi cofrestru ar gyfer gyrfaoedd;
- Yr Arolwg Deilliannau Graddedigion (a chwestiynau perthnasol mewn arolygon eraill o fyfyrwyr) o ran y darlun cyffredinol;
- Gwybodaeth Dadansoddeg Dysgwyr;
- Nifer yr atgyfeiriadau i mewn i wasanaethau a gweithgareddau eraill;
- Nifer y graddedigion sy'n sicrhau swydd ar lefel raddedig;
- Amser rhwng ennill y cymhwyster ar lefel gradd a chael swydd ar lefel raddedig;
- Nifer y graddedigion sy'n cael cyflogaeth yn y sector sy'n gysylltiedig â'u cymhwyster (a'u sgiliau);
- Nifer y graddedigion sy'n astudio ymhellach i gael sgiliau ychwanegol o fewn blwyddyn i raddio;
- Nifer y graddedigion sy'n sicrhau cyflogaeth a oedd wedi cael profiad gwaith a oedd yn gysylltiedig â'u cymhwyster;

- Nifer y graddedigion ac am faint o amser yr arhoson nhw'n gyflogedig yn eu swydd raddedig gyntaf.

3. Ydych chi'n cytuno â'r cynnig i roi cymorth i nifer neilltuedig o unigolion am gyfnod cyfyngedig ar ôl graddio?

- a) Os ydych chi, a yw 10% o gyfanswm yr unigolion a gefnogir yn briodol? Esboniwch eich ymateb, gan awgrymu opsiwn arall os ddim.**
- b) A yw 15 mis ar ôl graddio yn derfyn amser addas i raddedigion allu derbyn y cymorth hwn? Esboniwch eich ymateb, gan awgrymu opsiwn arall os ddim.**

- 3.1. Roedd 70% o'r ymatebwyr yn cytuno â'r cynnig i gyfyngu ar nifer yr unigolion a gefnogir am gyfnod cyfyngedig ar ôl graddio. Fodd bynnag, dywedodd tri ymatebydd, gan y byddai'r [Gronfa Cymorth i Raddedigion](#) yn rhoi cymorth tan ddiwedd mis Gorffennaf 2023 yn eu darparwr hwy, y byddai'n ddoeth canolbwyntio'r cymorth hwn yn gyfan gwbl ar fyfyrwyr gyda golwg ar adolygu'r ddarpariaeth hon ar gyfer unrhyw gyllid a gynigir o 1 Awst 2023 ymlaen, pe bai'r cyllid ar gyfer y Gronfa Cymorth i Raddedigion yn dod i ben.
- 3.2. Nododd un ymatebydd eu bod yn cytuno â hyn mewn egwyddor, ond na ddylid ei orchymyn ar gyfer colegau AB, gan bod y mwyafrif o'u darpariaeth hwy ar lefelau 4 a 5 ac y bydd cyfran fawr o'u myfyrwyr yn mynd ymlaen i astudio ar lefel 6 mewn sefydliadau partner.
- 3.3. Ar yr amod bod y Gronfa Cymorth i Raddedigion yn dod i ben ym mis Gorffennaf 2023 (lle caiff ei rhedeg ar gyfer graddedigion mewn prifysgolion), roedd ymatebwyr yn cytuno at ei gilydd y byddai terfyn o 10% yn rhesymol. Nododd un ymatebydd fod y cynnig o 10% yn deg, gan y bydd y ffocws ar gymorth rhagweithiol i fyfyrwyr, felly dim ond ar nifer fach o unigolion y dylai fod angen cymorth ar ôl graddio.
- 3.4. Dywedodd un ymatebydd y byddai'n well ganddynt fod yn rhydd i wneud y penderfyniadau hyn yn ôl y gofyn, yn hytrach na gweithio i darged a ragnodwyd. Dywedodd un arall y byddent yn croesawu'r cyfle i fyfyrwyr ynghylch hyn tra bo'r rhaglen yn cael ei chyflwyno, ac i barhau â'r drafodaeth ynglŷn â hyn wrth i'r rhaglen fynd rhagddi, ac awgrymodd un arall fod y lefel o 10% yn cael ei gwerthuso ar ddiwedd y flwyddyn gyntaf o gyflawni, gyda golwg ar ei diwygio er mwyn darparu hyblygrwydd gwell. Dylai'r gwerthusiad ystyried diwedd y Gronfa Cymorth i Raddedigion hefyd, lle'i darperir, a sut y mae hyn yn effeithio ar raddedigion ledled Cymru. Gofynnodd un darparwr am eglurhad pa un a fyddai disgwyl i gyfranogwyr fod wedi'u cofrestru ar y rhaglen tra'r oeddent yn dal i fod yn fyfyrwyr. Awgrymodd ymatebydd arall fod y lefel o 10% yn cael ei gwerthuso ar ddiwedd y flwyddyn gyntaf o gyflawni, gyda golwg ar gynyddu'r ganran os oes angen er mwyn darparu hyblygrwydd gwell.
- 3.5. Mewn perthynas â'r ffrâm amser ar gyfer cefnogi unigolion ar ôl iddynt raddio, eglurodd un ymatebydd, o'u profiad hwy o gefnogi myfyrwyr ar raglen gyfredol GO Wales a gyllidwyd o Gronfa Gymdeithasol Ewrop, ei bod hi'n amlwg bod

cefnogi myfyrwyr wrth iddynt bontio o'r brifysgol i waith yn eithriadol o werthfawr. Mae llawer o'r myfyrwyr sy'n ymgysylltu â'r rhaglen gyfredol yn cael peth wmbredd o gymorth tra'u bod yn y brifysgol gan dimau ar draws y sefydliad. Gan bod y cymorth hwn yn cael ei golli unwaith y maent yn graddio, gall fod yn sioc enfawr i lawer o fyfyrwyr a'r rhai sydd wedi cael cymorth ac ymyriadau sylweddol trwy gydol eu bywyd a'u profiadau addysgol blaenorol. Wrth i fyfyrwyr ar eu blwyddyn olaf nesáu at raddio, gallent gael budd o beth cymorth trosiannol i sicrhau eu bod yn gallu cael gwaith. Hefyd, efallai y byddai rhai'n dal i gael budd o fentora, cyngor ac arweiniad i ymgodymu â'r broses ymgeisio a chyfweliadau, tra gallai eraill gael budd o gymorth sy'n gysylltiedig â hygyrchedd a sut i reoli hyn gyda chyflogwr posibl. Gallai'r elfen hon o'r cymorth wedi'i dargedu wella deilliannau graddedigion ar gyfer grwpiau â blaenoriaeth darparwyr a sicrhau eu bod yn cael mynediad cyfartal at gyfleoedd ar ôl y brifysgol.

- 3.6. Roedd chwe ymatebydd yn cytuno bod 15 mis i'w gweld yn ffrâm amser resymol, gan bod hynny'n gyson â graddfeydd amser yr Arolwg Deilliannau Graddedigion. Awgrymodd dau ymatebydd y byddai'n fwy addas defnyddio ffrâm amser o dair blynedd, gan bod y rhan fwyaf o brifysgolion yn caniatáu i fyfyrwyr geisio cyngor a chymorth ar ôl graddio yn unol â'r ffrâm amser hon. Awgrymodd un ymatebydd ffrâm amser o 12 mis, gan y byddai o gymorth mawr i raddedigion bod y cymorth yn dal i fod â ffocws ac wedi'i gydgrynhoi yn fuan ar ôl graddio, ond roeddent yn ystyried bod ffrâm amser o 15 mis yn ddichonadwy hefyd.
- 3.7. Awgrymodd un ymatebydd y byddai o fudd pe bai'r canllawiau'n darparu hyblygrwydd i gefnogi'r graddedigion hynny a fyddai wir yn ei chael yn anodd dod o hyd i gyflogaeth addas y tu hwnt i'r ffrâm amser o 15 mis os oedd y cyllid wedi'i fwriadu i wneud gwahaniaeth go iawn i allu unigolion i gael cyflogaeth. Yn hytrach na chyflwyno cyfyngiadau ar faint o amser y gallai sefydliad ei dreulio'n gweithio gyda graddedig, gallai datrysiad gwell gynnwys asesiad seiliedig-ar-waith ar gyfer graddedig nad yw eto wedi dod o hyd i waith na chyflogaeth ar lefel raddedig ar ôl graddio.
- 3.8. Awgrymodd un ymatebydd, yn ystod y ffrâm amser o 15 mis, y gellid cyfeirio'r graddedig at gymorth cyflogadwyedd yn ei gymuned, yn barod ar gyfer yr amser pan fyddai'r cymorth yn dod i ben. Gellid ymgorffori hyn yng nghynllun gweithredu'r unigolyn o'r dechrau, i sicrhau bod eu disgwyliadau'n cael eu rheoli'n dda.
- 3.9. O ystyried heriau rhedeg a recriwtio ar gyfer rhaglen fyrdymor, gofynnodd un ymatebydd am fwy o eglurder ar gyfer cynlluniau ar ôl mis Gorffennaf 2023.

4. Ydych chi'n cytuno â'r model cyllido a gynigir? Esboniwch eich ymateb, gan awgrymu model arall os nad ydych chi'n cytuno.

- 4.1. Roedd chwe ymatebydd yn cytuno â'r model cyllido a gynigir ac yn cydnabod yr anhawster o ran dosbarthu'r cyllid ar gyfer gweithgarwch o'r math yma a bod cyllid yn adlewyrchu nifer y myfyrwyr o gefndiroedd ehangu cyfranogiad.

Nododd un ymatebydd fod y model cyllido'n galluogi'r broses gyflawni i symud i ffwrdd oddi wrth gyfyngiadau meini prawf y rhaglen gyfredol a gyllidwyd o Gronfa Gymdeithasol Ewrop, ac y byddai'r model a gynigir yn eu galluogi i efelychu'r llwyddiant a welwyd ar y Rhaglen Cymorth i Raddedigion.

- 4.2. Er bod un ymatebydd yn cydnabod bod y model cyllido a gynigir yn cyflwyno cap ar gyllid er anfantais sefydliadau mwy, roedd yn derbyn egwyddorion y fethodoleg, a oedd yn ceisio sicrhau tegwch a gweithgarwch y gellid ei gyflawni ledled Cymru.
- 4.3. Dynododd dau ymatebydd nad oeddent yn cytuno â'r model cyllido a gynigir. Roedd un ymatebydd yn ystyried y dylai'r dull gydnabod cyflawniad uchel yn erbyn targedau dan raglen gyfredol GO Wales a gyllidwyd o Gronfa Gymdeithasol Ewrop dros y chwe blynedd ddiwethaf. Awgrymodd yr ymatebydd fethodoleg gyllido amgen lle mae'r gyllideb, namyn £75k ar gyfer y SAB a gyllidir yn uniongyrchol, yn cael ei rhannu'n gyfartal rhwng y naw SAU sy'n cyfranogi. Dadleuwyd y byddai'r dull cyllido hwn yn cydnabod bod materion yn bodoli o ran anghenion y grwpiau cymwys o fyfyrwyr ac ardal eu man astudio nad ydynt yn cael eu hadlewyrchu mewn setiau data, ac y byddai'n decach o ganlyniad. Roedd ymatebydd arall hefyd yn croesawu dull a oedd yn adlewyrchu'r modd y cyflawnwyd deilliannau ar raglen gyfredol GO Wales a gyllidwyd o Gronfa Gymdeithasol Ewrop. Awgrymodd y dylai cyfran o'r cyllid gael ei rhannu yn ôl perfformiad yn erbyn targedau ar y rhaglen a gyllidwyd o Gronfa Gymdeithasol Ewrop, gan y byddai hyn o gymorth o ran creu'r effaith fwyaf bosibl o'r cyllid yn y dyfodol.
- 4.4. Awgrymodd un ymatebydd y dylid ystyried ymgysylltiad a gweithgarwch prentisiaethau fel rhan o'r model cyllido, ac argymhellodd un arall fod y model cyllido'n cael ei adolygu tuag at ddiwedd y flwyddyn academaidd gyntaf.
- 4.5. Roedd ceisiadau i CCAUC ailystyried y cyllid a'r dull ar gyfer myfyrwyr AU mewn AB. Amlygodd un ymatebydd, er bod y cyllid yn arwain at gyllideb sy'n debyg i'w cyllid cyfredol yn y rhaglen a gyllidwyd o Gronfa Gymdeithasol Ewrop, eu bod wedi canfod y byddai ei ddefnyddio mewn modd teg ar draws eu darpariaeth AU mewn AB freiniol yn her, yn enwedig pe bai'r ddarpariaeth hon yn cael ei hehangu. Fe awgrymon nhw y byddai cwmpas a graddfa ymgysylltiad sefydliad â phartneriaid AB yn ffactor dymunol i'w gynnwys yn y model cyllido. Dynododd un ymatebydd fod eu myfyrwyr AU a gyllidir yn uniongyrchol i gyd yn yr un sector, yn astudio'n rhan-amser ac eisoes yn gyflogedig ar y cyfan. Nododd un ymatebydd y gallai'r cydbwysedd gwahanol mewn SAB rhwng myfyrwyr a gyllidir yn uniongyrchol a myfyrwyr breiniol arwain at symiau anghymesur o'r cyllid sydd ar gael.
- 4.6. Nododd un ymatebydd fod eu rhanbarth daearyddol yn wledig iawn, ac y gallai'r cyllid beri anfantais bellach i'r dysgwyr yn y rhanbarth gan bod costau (e.e. costau teithio) wedi codi. Fe ddwedon nhw fod ganddynt hefyd nifer sylweddol o ddysgwyr sy'n cael peth darpariaeth trwy gyfrwng y Gymraeg, a bod y costau adnoddau staffio ar gyfer hyn fel arfer yn uwch.

5. A ddylid cadw enw brand GO Wales ar raddfa genedlaethol, i fyfyrwyr ac/neu i gyflogwyr?

- 5.1. Roedd ymatebion i'r cwestiwn hwn yn amrywio, ac nid oedd barn fwyafrifol. Fe wnaeth ychydig o ymatebwyr gwestiynu beth fyddai canfyddiad pobl am y brand pe bai'n cael ei gadw, o ystyried y byddai'r drefn darparu gwasanaethau'n amrywiol ar draws yr holl ddarparwyr. Roedd un ymatebydd o'r farn nad oedd yr enw brand yn cyfleu swyddogaeth y rhaglen, na hyd yn oed ei bod yn gysylltiedig ag addysg neu gyflogadwyedd. Roedd yr enw ei hun yn cael ei ystyried yn llai pwysig o ran ymgysylltiad myfyrwyr, ac roedd un ymatebydd yn ystyried bod y brand yn gallu bod yn rhwystr i fyfyrwyr gan y gellir ei weld fel label ac y gall ddarbwyllio myfyrwyr i beidio ag ymgysylltu.
- 5.2. Fodd bynnag, roedd ymatebwyr eraill yn cydnabod y gallai enw adnabyddadwy ar lefel genedlaethol fod o gymorth, yn enwedig wrth geisio cydweithio gyda sefydliadau eraill, ac roedd dau ymatebydd yn gefnogol i gadw'r brand GO Wales ar lefel genedlaethol ar gyfer ymgysylltu â chyflogwyr yn unig.
- 5.3. Roedd un darparwr yn gefnogol i gadw enw brand GO Wales ar gyfer y cyllid newydd, ar yr amod y gallai sefydliadau ei ddefnyddio mewn modd hyblyg, fel y bo'n briodol. Awgrymodd un ymatebydd y dylai fod cyfle i ddarparwyr redeg prosiect ymbarél, a hwnnw o bosibl wedi'i frandio o fewn gwasanaethau craidd y darparwr, a fyddai wedyn yn gallu cynnwys Lleoliadau/gweithgareddau ymgysylltu â chyflogwyr a dysgu sy'n gysylltiedig â gwaith GO Wales fel elfen.
- 5.4. Mynegodd ychydig o ymatebwyr yr hoffent weld y gronfa hon yn cael ei hail-lansio gydag enw brand newydd, i ddynodi newid o raglenni Cronfa Gymdeithasol Ewrop, ac awgrymodd un ymatebydd y gallai fod o gymorth ymgynghori â myfyrwyr i sicrhau eu bod yn uniaethu ag unrhyw enw newydd.
- 5.5. Gallai un ymatebydd weld manteision ac anfanteision gyda chadw'r brand, ac roedd yn awyddus i ddeall barn darparwyr eraill.

6. A oes unrhyw ganlyniadau anfwriadol neu effeithiau negyddol yn gysylltiedig â chynigion yr ymgynghoriad hwn?

- 6.1. Cafodd nifer o ganlyniadau anfwriadol a / neu effeithiau negyddol eu nodi yn yr ymatebion ymgynghori, er bod pedwar ymatebydd wedi nodi nad oeddent yn gallu rhagweld unrhyw ganlyniadau anfwriadol.
- 6.2. Y brif effaith negyddol, a amlygwyd gan bedwar ymatebydd, oedd natur fyrdymor y cyllid. Fe wnaeth yr ymatebwyr y sylw, er bod cylchlythyr [W22/08HE: Ymgynghoriad ar gymorth cyflogadwyedd wedi'i dargedu i fyfyrwyr](#) yn dynodi ei bod yn debygol y bydd cyllid y tu hwnt i fis Gorffennaf 2023, bod natur fyrdymor contractau staff yn profi'n broblem i ddarparwyr o ran denu a chadw staff. Awgrymodd ymatebydd arall y byddai o gymorth cael cadarnhad y bydd y cyllid hwn yn ei le y tu hwnt i un flwyddyn, gan nad yw modelau cyllido un flwyddyn yn rhoi cymorth cynaliadwy ar gyfer gweithgarwch prosiect. Byddai hyn yn gryn her o ran y fframweithiau a'r strwythurau y mae angen eu sefydlu i gefnogi

gweithgarwch, ac mae'n ddull di-fudd mewn perthynas â gweithgarwch partneriaeth gyda chyflogwyr.

- 6.3. Nododd un darparwr y gallai llwyddiant y gweithgarwch hwn gynyddu'r galw am wasanaethau ar draws gwasanaethau gyrfaoedd a gwasanaethau proffesiynol eraill ehangach, ac y gallai arwain at bwysau ar y gwasanaethau hynny i ateb galw uwch.
- 6.4. Yn ôl un darparwr, o ganlyniad yn uniongyrchol i'r gostyngiad yn y cyllid yr oeddent yn ei wynebu dan y model cyllido a gynigir, byddai angen iddynt leihau'r cymorth sydd ar gael, a fyddai'n cael effaith negyddol ar nifer sylweddol o fyfyrwyr yn eu sefydliad. Nododd dau ymatebydd y bydd y gostyngiad mewn cyllid o'i gymharu â chyllideb y rhaglen a gyllidwyd o Gronfa Gymdeithasol Ewrop yn arwain at gollu swyddi rhai aelodau o staff.
- 6.5. Canlyniad negyddol arall a nodwyd gan un ymatebydd oedd diffyg cronfa ddata ganolog GO Wales, a oedd wedi hwyluso cysylltiadau â chyflogwyr a chydweithio ar y rhaglen a gyllidwyd o Gronfa Gymdeithasol Ewrop. Roedd yn dychmygu y byddai hyn yn gwneud gweithgarwch cydweithredol yn anos ac y gallai arwain at beth cystadleuaeth rhwng darparwyr, yn enwedig yn Ne Cymru. Nododd un ymatebydd effaith negyddol pe na bai myfyrwyr rhyngwladol yn gallu cael eu cefnogi trwy'r cyllid hwn.
- 6.6. Ar nodyn cadarnhaol, roedd dau ymatebydd yn croesawu'r hyblygrwydd o fewn y cynnig i'w gwneud yn bosibl addasu darpariaeth a sicrhau y gwneir cynnig pwrpasol i'r myfyrwyr ac arnynt fwyaf angen y cymorth hwn.

7. Pa effeithiau cadarnhaol neu negyddol y gallai'r cynigion eu cael ar y canlynol:

- a) cyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg; a**
- b) peidio trin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg?**

- 7.1. Roedd yr ymatebion i'r ymgynghoriad yn amlygu effeithiau cadarnhaol yn bennaf. Nododd un ymatebydd y byddai'n beth cadarnhaol ymgysylltu â mwy o siaradwyr Cymraeg a chynnig mwy o gyfleoedd yn Gymraeg. Dywedodd un arall y bydd y gronfa'n cael ei hyrwyddo i'w rhwydweithiau Cymraeg (yn rhai mewnol ac allanol) a chyflogwyr ac fe wnaethant nodi, gan ddibynnu ar y galw o blith cyflogwyr, y gallai darparwyr weld cynnydd mewn cyfleoedd profiad gwaith trwy gyfrwng y Gymraeg. Fodd bynnag, nododd un ymatebydd y gallai'r ffrâm amser gyfyngedig fod yn rhwystr i staff neu fyfyrwyr ddysgu Cymraeg neu wella'u Cymraeg.
- 7.2. Disgrifiodd ymatebwyr y ffaith nad ydynt, yn eu gweithgareddau o ddydd i ddydd, yn trin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg. Fe ddwedon nhw y byddai myfyrwyr a oedd yn dymuno cael eu cefnogi trwy gyfrwng y Gymraeg neu eu cynorthwyo i gael profiad gwaith mewn amgylchedd Cymraeg yn cael y cyfle i wneud hynny. Byddai'r holl weithgarwch yn cael ei gyflawni yn unol â Deddf yr Iaith Gymraeg 1993 a strategaeth Cymraeg 2050 Llywodraeth Cymru.

8. A ellid newid y cynigion i gynyddu'r effeithiau cadarnhaol neu i leihau'r effeithiau niweidiol ar y canlynol:

- a) cyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg; a
- b) peidio trin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg?

- 8.1. Roedd y mwyafrif o ymatebion a gafwyd yn awgrymu bod cyfle i fynd ati ymhellach i gynyddu effaith gadarnhaol ymgysylltu â myfyrwyr Cymraeg a darparu cyfleoedd profiad gwaith dwyieithog neu Gymraeg. Awgrymodd un ymatebydd y gallai'r cyllid hwn gynorthwyo i gynnal a thyfu cysylltedd â chyflogwyr yng Nghymru, ac awgrymodd y gallai defnyddio cyfran o'r cyllid i roi anogaeth i greu gweithgarwch sy'n ymwneud â lleoliadau profiad gwaith dwyieithog fod o gymorth i gynyddu cyfleoedd i bobl ymgysylltu trwy gyfrwng y Gymraeg. Cyfleoedd un arall y byddai cynnydd yn eu gwasanaeth a gynigir yn Gymraeg, e.e. gweithdai, apwyntiadau gydag Ymgynghorwyr Gyrfaoedd, adnoddau ar-lein a lleoliadau.
- 8.2. Dywedodd un ymatebydd eu bod yn ystyried bod defnyddio'r Gymraeg a gweithgareddau dwyieithog yn sgil cyflogadwyedd allweddol ac y byddent felly'n gwreiddio hyn o fewn y gweithgareddau arfaethedig, ac felly nad oeddent yn ystyried bod angen ychwanegu ymhellach at y cynnig.
- 8.3. Awgrymodd un ymatebydd y gallai'r rhestr o nodweddion myfyrwyr sydd o fewn y cwmpas ar gyfer cymorth gael ei hestyn i gynnwys myfyrwyr sy'n dymuno gweithio trwy gyfrwng y Gymraeg. Awgrymodd un arall y gallai fod o gymorth ystyried cynyddu'r dyraniad cyllid i ddarparwyr sy'n hyrwyddo'r defnydd o'r Gymraeg yn y gweithle. Fodd bynnag, roeddent yn cydnabod y byddai hyn yn addasu'r model cyllido, yr oeddent yn hapus gydag ef yn y bôn. Awgrymodd un arall y gallai Cynlluniau Cyflawni gynnwys y cymorth a fyddai'n cael ei gynnis i uwchsgilio dysgwyr cyfrwng Cymraeg yn barod ar gyfer cyflogaeth.

9. A yw'r newidiadau a gynigir yn cael unrhyw effaith gadarnhaol neu negyddol, neu'n creu canlyniadau anfwriadol, o ran cydraddoldeb ac amrywiaeth a'r saith nod llesiant, yr Egwyddor Datblygu Cynaliadwy a'r pum ffordd o weithio yn Neddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru)?

- 9.1. Roedd yr ymatebion a gafwyd yn amlygu'r ffaith bod y cynigion i'w gweld fel pe baent yn cynnig effeithiau cadarnhaol ar y saith nod llesiant, yr Egwyddor Datblygu Cynaliadwy a'r pum ffordd o weithio yn Neddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru). Mae'r cynnig yn parhau â gwaith rhaglen GO Wales a gyllidwyd o Gronfa Gymdeithasol Ewrop i hybu symudedd cymdeithasol a chynyddu mynediad at swyddi 'gweddus' ar gyfer myfyrwyr Ehangu Mynediad a myfyrwyr mewn grwpiau eraill â blaenoriaeth.
- 9.2. Soniodd un darparwr am gysoni â'r uchelgais a chefnogi'r uchelgais ar gyfer Cymru, a nodir yng nghynllun Llywodraeth Cymru [Cymru Gryfach, Decach a Gwyrddach – Cynllun ar gyfer Cyflogadwyedd a Sgiliau](#), i sicrhau bod 'neb yn

cael ei adael ar ôl, neb yn cael ei ddal yn ôl, drwy ymrwymiad a rennir i sicrhau bod pawb yn gwireddu ei botensial’.

9.3. Un effaith negyddol a nodwyd gan ddau ymatebydd yw hyd cychwynnol y cyllid, gan nad yw hyn yn gyson â'r egwyddor 'hirdymor'. Mae cyllid am un flwyddyn academaidd yn codi pryderon ynghylch diwallu anghenion hirdymor myfyrwyr. Byddai angen i'r broses o bontio i gylch newydd o gyllid fod yn ddi-dor er mwyn i ddarpariaeth barhau ar gyfer y myfyrwyr ac i gefnogi graddedigion.

9.4. Roedd ymatebion yn cynnwys y canlynol i ddangos yr effaith gadarnhaol:

- **Cymru lewyrchus:** Hybu datblygiad gweithlu medrus mewn lleoliad lleol, creu cyfleoedd yn yr economi, ac ysgogi cynaliadwyedd. Cynorthwyo'r myfyriwr i gyflawni deiliant cadarnhaol ar ôl graddio ac annog cyflogwyr i fod yn fwy cynhwysol. Lle mae lleoliadau am dâl yn hyfyw, bydd hyn yn rhoi cymorth ariannol ar unwaith i'r myfyriwr/graddedig a'r cyflogwr, gan gynyddu'r siawns o hyfywedd ariannol tymor hwy. Nododd un ymatebydd y bydd darparu cyfleoedd ar gyfer y myfyrwyr sydd fwyaf mewn angen yn cynyddu llewyrch ac yn symud myfyrwyr yn nes at y farchnad waith, gan sicrhau eu bod yn cael mynediad cyfartal at gyfleoedd. Nodwyd hefyd fod y cynnig hwn yn darparu cyllid wedi'i dargedu ar gyfer addysg a datblygu cyfleoedd a sgiliau cyflogaeth.
- **Cymru gydnerth:** Yn ôl un ymatebydd, mae'r cynnig hwn yn darparu cydnerthedd cymdeithasol ac economaidd; addasu i farchnadoedd cyflogaeth newidiol. Dywedodd un ymatebydd eu bod yn amcanu at fod yn garbon niwtral erbyn 2040. Mae'r rhan hon o'u Strategaeth Carbon yn cydnabod bod datgarboneiddio'n ofyniad hanfodol i weithredu a chynnal amgylchedd prifysgol cynaliadwy.
- **Cymru iachach:** Galluogi myfyrwyr a graddedigion â materion iechyd i gael mynediad at brofiad gwaith a chymorth cyflogadwyedd wedi'u teilwra a fydd yn cael effaith gadarnhaol ar eu llesiant a'u rhagolygon cyflogaeth yn y dyfodol. Nododd un brifysgol fod data o'r Swyddfa Fyfywyr (2019) yn dangos bod myfyrwyr â chyflwr iechyd meddwl datganedig yn llai tebygol o sicrhau cyflogaeth â sgiliau uchel.
- **Cymru sy'n fwy cyfartal:** Cefnogi cyfle cyfartal a hybu gwaith teg, sy'n rhedeg drwy egwyddorion y cynnig hwn. Nododd pum ymatebydd fod y cynnig hwn yn cynnwys ffocws ar hybu amrywiaeth yn y gweithle. Ar ben hynny, bydd myfyrwyr yn cael y cyfle i gael mynediad at gyfle cyfartal i gyfranogi yn eu datblygiad cyflogadwyedd a dod yn fwy gwybodus i wneud penderfyniadau pwysig.
- **Cymru o gymunedau cydlynus:** Hybu amrywiaeth yn y gweithle. Bydd gan fyfyrwyr fwy o ymdeimlad o le a chyswllt â chyflogwyr yn eu cymunedau. Nododd un ymatebydd fod eu Grŵp Prifysgol yn ymrwymedig i ddarparu cymuned ddiogel, groesawus a chynhwysol ar gyfer yr holl gydweithwyr, myfyrwyr, partneriaid ac ymwelwyr. Bydd gan weithgarwch y gallu i gysylltu prifysgolion â chyflogwyr lleol a rhanbarthol.
- **Cymru â diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu:** Mae'r cynnig hwn yn darparu cyfle i fyfyrwyr ymgymryd â lleoliadau a chymorth cyflogadwyedd cyfrwng Gymraeg, ac mae mwy o debygolrwydd y bydd graddedigion o Gymru'n aros yng Nghymru. Byddai myfyrwyr yn cael eu

hannog i ddefnyddio'u sgiliau Cymraeg fel rhan o'u cyfleoedd ar gyfer lleoliadau. Nododd un ymatebydd y gellir defnyddio'r cynnig hwn i hyrwyddo'r Gymraeg a darparu cyfleoedd lleol, rhanbarthol a chenedlaethol.

- **Cymru sy'n gyfrifol ar lefel fyd-eang:** Cefnogi myfyrwyr lleol a busnesau lleol i gael effaith o ran mwy o gyfleoedd bywyd a chynaliadwyedd economaidd. Mae'r cynnig yn cefnogi cysylltiadau â BBaChau.
- **Yr Egwyddor Datblygu Cynaliadwy:** Nododd ymatebwyr sut y mae dull cydweithredol yn gadarnhaol ac yn gyson â'r egwyddor hon; mae hyn wedi gweithio'n dda ar y Rhaglen Cymorth i Raddedigion a rhaglen gyfredol GO Wales a gyllidwyd o Gronfa Gymdeithasol Ewrop. Wrth i dimau ddod ynghyd, byddai hynny'n galluogi'r darparwr i fod wedi'i alinio'n fwy â chymorth a darpariaeth iechyd meddwl sydd ar gael i'w fyfyrwyr a gallai helpu i gynyddu prosiectau cydweithredol. Gallai prosiectau cydweithredol gynorthwyo myfyrwyr i ddysgu sgiliau newydd a datblygu hyder, a all fod yn hanfodol i helpu'r rhai sy'n dechrau ar eu taith cyflogadwyedd neu'n ailgydio ynddi.

10. Rhestr o'r Ymatebwyr

- Prifysgol Aberystwyth
- Prifysgol Metropolitan Caerdydd
- Prifysgol Caerdydd
- Coleg Gŵyr Abertawe
- Grŵp Colegau NPTC
- Grŵp Llandrillo Menai
- Y Brifysgol Agored yng Nghymru
- Prifysgol Abertawe
- Prifysgol De Cymru
- Prifysgol Cymru y Drindod Dewi Sant
- Prifysgol Glyndŵr Wrecsam